

PRIJEDLOG
ZAKONA O IZVRŠAVANJU RADA ZA OPĆE DOBRO NA SLOBODI
I UVJETNE OSUDE SA ZAŠTITNIM NADZOROM
U PREKRŠAJNOM POSTUPKU

I. USTAVNA OSNOVA DONOŠENJA ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o izvršavanju zaštitnog nadzora i rada za opće dobro na slobodi u prekršajnom postupku sadržana je u članku 2. stavku 4. podstavku 1. i članku 25. stavku 1. Ustava Republike Hrvatske.

II. OCJENA STANJA I PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA NASTUPITI

1. Prikaz stanja i ocjena stanja glede normativnog uređenja

Prekršajni zakon («Narodne novine», broj: 107/07.) koji je na snazi od 1. siječnja 2008. godine, propisuje prekršajne sankcije, među kojima i rad za opće dobro na slobodi i uvjetnu osudu sa zaštitnim nadzorom te da će se izvršavanje ovih urediti posebnim zakonom.

Članak 34. stavku 3. Prekršajnog zakona propisuje da se neplaćena novčana kazna može zamijeniti radom za opće dobro na slobodi na način da se 300 kuna zamjenjuje s jednim danom rada za opće dobro na slobodi, ali tako da rad za opće dobro na slobodi ne može biti određen kraće od tri i niti dulje od šezdeset dana.

Članak 47. Prekršajnog zakona propisuje mogućnost izricanja uvjetne osude sa zaštitnim nadzorom i posebne obveze, uz rok kušnje od 3 mjeseca do 1 godine. Također propisuje da zaštitni nadzor obavljaju stručne osobe državnog tijela koje je nadležnog za izvršavanje kaznenopravnih sankcija.

Izvršavanje uvjetne osude sa zaštitnim nadzorom u nadležnosti je Ministarstva pravosuđa, a izvršava se na temelju Zakona o izvršavanju zaštitnog nadzora i rada za opće dobro na slobodi. Ministarstvo pravosuđa nositelj je aktivnosti na ustrojavanju sustava probacije čiji će se poslovi i nadležnosti propisati posebnim zakonom za koji je pokrenut postupak donošenja.

2. Osnovna pitanja koja se žele urediti Zakonom te posljedice koje će donošenjem Zakona nastupiti

Donošenje ovoga Zakona uvjet je za izvršavanje prekršajne sankcije rada za opće dobro na slobodi kojom je zamijenjena neplaćena novčana kazna i uvjetne osude sa zaštitnim nadzorom budući da izvršavanje ovih prekršajnih sankcija do sada zakonom nije uređeno.

Izvršavanje rada za opće dobro na slobodi izrečenog u prekršajnom postupku propisuje se u nadležnost prekršajni sud prema mjestu prebivališta, odnosno boravišta počinitelja prekršaja budući da se rad za opće dobro ima izvršavati u lokalnoj zajednici počinitelja prekršaja. Rad za opće dobro

izvršavat će se u ustanovama ili drugim pravnim osobama s kojima će prekršajni sudovi sklapati ugovore.

Izvršavanje uvjetne osude sa zaštitnim nadzorom i posebnih mjera izrečene u prekršajnom postupku propisuje se sukladno zakonu kojim je uređeno izvršavanje uvjetne osude sa zaštitnim nadzorom izrečene u kaznenom postupku.

Donošenjem ovoga Zakona postiže se usklađivanje hrvatskog zakonodavstva s pravnom stečevinom Europske unije u odnosu na izvršavanje prekršajnopравниh sankcija koje se izvršavaju na slobodi.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona ne treba osigurati dodatna financijska sredstva.

IV. OBRAZLOŽENJE ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Sukladno članku 161. Poslovnika Hrvatskog sabora predlaže se donošenje ovoga Zakona po hitnom postupku s obzirom da se radi o propisu kojim se usklađuje zakonodavstvo Republike Hrvatske s pravnom stečevinom Europske unije.

**KONAČNI PRIJEDLOG
ZAKONA O IZVRŠAVANJU RADA
ZA OPĆE DOBRO NA SLOBODI I
UVJETNE OSUDE SA ZAŠTITNIM NADZOROM
U PREKRŠAJNOM POSTUPKU**

**GLAVA I.
UVODNE ODREDBE**

Osnovne odredbe

Članak 1.

Ovim se Zakonom uređuje izvršavanje prekršajnopравnih sankcija rada za opće dobro na slobodi (u daljnjem tekstu: rad za opće dobro) i uvjetne osude sa zaštitnim nadzorom izrečenih punoljetnim osuđenicima u prekršajnom postupku.

Zabrana diskriminacije

Članak 2.

Zabranjena je diskriminacija osuđenika prema rasi, etničkoj pripadnosti, boji kože, spolu, jeziku, vjeri, političkom ili drugom uvjerenju, nacionalnom ili socijalnom podrijetlu, imovnom stanju, članstvu u sindikatu, obrazovanju, društvenom položaju, bračnom ili obiteljskom statusu, dobi, zdravstvenom stanju, invaliditetu, genetskom nasljeđu, rodnom identitetu, izražavanju ili spolnoj orijentaciji, ili po bilo kojoj drugoj osnovi.

**GLAVA II.
IZVRŠAVANJE RADA ZA OPĆE DOBRO**

Nadležnost za izvršavanje rada za opće dobro

Članak 3.

- (1) Poslovi izvršavanja rada za opće dobro u nadležnosti su prekršajnog suda prema mjestu prebivališta, odnosno boravišta osuđenika.
- (2) Nadležni prekršajni sud za izvršavanje rada za opće dobro (u daljnjem tekstu: prekršajni sud izvršenja) surađuje s državnim tijelima, ustanovama i drugim pravnim osobama.

Mjesto i troškovi izvršavanja rada za opće dobro

Članak 4.

- (1) Rad za opće dobro izvršava se u mjestu prebivališta, odnosno boravišta osuđenika.
- (2) Osuđeniku ne pripada pravo na naknadu za rad za opće dobro.
- (3) Osuđenik ne snosi troškove izvršavanja rada za opće dobro niti plaća pristojbe na podneske, službene radnje i odluke u svezi s primjenom ovoga Zakona.
- (4) Pravilnik o određivanju ustanova i drugih pravnih osoba u kojima se izvršava rad za opće dobro i uvjetima izvršavanja rada donosi ministar nadležan za poslove pravosuđa.

Raspoređivanje na rad za opće dobro

Članak 5.

- (1) Prekršajni sud izvršenja, nakon pravomoćnosti i izvršnosti rješenja o zamjeni novčane kazne radom za opće dobro, poziva osuđenika radi uručivanja naredbe o upućivanju na izvršavanje rada za opće

dobro koja sadrži naziv ustanove ili druge pravne osobe u kojoj će osuđenik izvršavati rad za opće dobro te datum početka i završetka rada.

(2) Naredba o upućivanju na izvršavanje rada za opće dobro dostavlja se i ustanovi ili drugoj pravnoj osobi u kojoj će se rad za opće dobro izvršavati.

(3) Vrijeme i dnevno trajanje rada za opće dobro prilagodit će se potrebama osuđenika.

(4) Ako ustanova ili druga pravna osoba nema uvjeta za obavljanje rada za opće dobro, o tome će odmah po primitku naredbe o upućivanju na izvršavanje rada za opće dobro obavijestiti prekršajni sud izvršenja.

Uvjeti rada za opće dobro na slobodi

Članak 6.

(1) Ustanova ili druga pravna osoba osuđenika će rasporediti na rad u skladu s njegovim psiho-fizičkim sposobnostima.

(2) Rad za opće dobro izvršava se na način koji osuđeniku jamči poštivanje ljudskog dostojanstva, temeljnih prava i sloboda te privatnosti.

(3) Za vrijeme izvršavanja rada za opće dobro na slobodi prekršajni sud izvršenja osigurat će osuđenika od profesionalnog oboljenja i nesreće na poslu.

Odgoda i prekid izvršavanja rada za opće dobro

Članak 7.

(1) Izvršavanje rada za opće dobro može biti odgođeno ili prekinuto na molbu osuđenika koju osuđenik podnosi prekršajnom sudu izvršenja.

(2) Molba za odgodu izvršavanja rada za opće dobro može se podnijeti u roku od tri dana od uručenja naredbe o upućivanju na izvršavanje rada za opće dobro, a ako su razlozi za odgodu nastali nakon proteka toga roka a izvršavanje rada još nije započeto, u roku ne duljem od četrdeset osam sati po saznanju za njihovo postojanje. Molba za odgodu izvršavanja rada za opće dobro zadržava izvršavanje rješenja.

(3) Molba za prekid izvršavanja rada za opće dobro može se podnijeti u roku od dvadeset četiri sata od nastupa okolnosti koja je razlog za prekid.

(4) Rješenje o odgodi i prekidu izvršavanja rada za opće dobro donosi prekršajni sud izvršenja u roku od tri dana od primitka molbe.

(5) Protiv rješenja kojim se odbija molba za odgodu ili prekid izvršavanja rada za opće dobro osuđenik može u roku tri dana podnijeti žalbu Visokom prekršajnom sudu.

(6) Rješenje o odgodi ili prekidu izvršavanja rada za opće dobro dostavlja se ustanovi ili drugoj pravnoj osobi u kojoj se izvršava rad za opće dobro.

Razlozi i trajanje odgode i prekida izvršavanja rada za opće dobro

Članak 8.

(1) Razlozi za odgodu i prekid izvršavanja rada za opće dobro jesu:

1) akutno oboljenje ili znatno pogoršanje postojeće kronične bolesti osuđenika,

2) smrtni slučaj člana uže obitelji, teška bolest ili obveza izbjivanja člana uže obitelji osuđenika čime osuđenik postaje jedini obvezni skrbnik malodobne djece, bračnog ili izvanbračnog druga, roditelja ili posvojitelja ili posvojenika,

3) potreba obavljanja ili dovršenja radova izazvanih elementarnom nepogodom ili drugom nesrećom zbog čijeg neobavljanja bi nastala znatna materijalna šteta, a u užoj obitelji osuđenika nema druge radno sposobne osobe.

- (2) Iznimno, prekršajni sud izvršenja može i u drugim opravdanim slučajevima izvan razloga iz stavka 1. ovoga članka prekinuti izvršavanje rada za opće dobro.
- (3) Uz molbu za odgodu, odnosno prekid izvršavanja rada za opće dobro osuđenik će priložiti ispravu ili drugi dokaz o razlozima za odgodu ili prekid izvršavanja rada za opće dobro.
- (4) Izvršavanje rada za opće dobro iz razloga iz stavka 1. točke 1. ovoga članka može se odgoditi ili prekinuti dok bolest traje; zbog razloga iz točke 2. najdulje do dvadeset dana; zbog razloga iz točke 3. do dovršetka posla, a najdulje do dvadeset dana; a iz razloga iz stavka 2. ovoga članka najdulje do tri dana.
- (5) Opetovana odgađanja izvršavanja rada za opće dobro ne mogu trajati ukupno dulje od tri mjeseca.
- (6) Opetovani prekidi izvršavanja rada za opće dobro ne mogu trajati dulje od trideset dana.

*Obavještavanje o izvršavanju
rada za opće dobro*

Članak 9.

- (1) Ustanove i druge pravne osobe obavijestit će prekršajni sud izvršenja o početku osuđenikovog rada na izvršavanju rada za opće dobro, o izvršenom radu za opće dobro i o osuđenikovom zanemarivanju izvršavanja rada za opće dobro.
- (2) Zanemarivanje obveza rada je: kašnjenje na rad ili neopravdano izbjivanje s rada, dovodenje u stanje umanjene radne sposobnosti, namjerno oštećenje sredstava za rad, nepoštivanje organizacije i načina rada, ponašanje i odnosi sa zaposlenicima ustanove ili druge pravne osobe ili korisnicima rada ustanove ili pravne osobe koji su protivni općoj svrsi prekršajnopравnih sankcija.

Preispitivanje izvršavanja rada za opće dobro

Članak 10.

Prekršajni sud izvršenja povodom obavijesti ustanove ili pravne osobe o zanemarivanju rada za opće dobro, preispitat će izvršavanje rada za opće dobro te će rješenjem odlučiti o nastavku rada kod iste ili druge ustanove ili druge pravne osobe ili će prekinuti izvršavanje rada za opće dobro i zamijeniti novčanu kaznu kaznom zatvora.

Evidencija izvršavanja rada za opće dobro

Članak 11.

Prekršajni sud izvršenja vodi evidenciju izvršavanja rada za opće dobro koja sadrži: osobne podatke osuđenika, podatke o rješenju kojim je novčana kazna zamijenjena radom za opće dobro, podatke o naredbi o upućivanju na izvršavanje rada za opće dobro, podatke o odgodi i prekidu rada za opće dobro, podatke o odlukama povodom preispitivanja izvršavanja rada za opće dobro i podatke o izvršenom radu.

GLAVA III.

UVJETNA OSUDA SA ZAŠTITNIM NADZGROM

*Izvršavanje uvjetne osude sa zaštitnim nadzorom
i posebnih obveza uz zaštitni nadzor*

Članak 12.

Uvjetna osuda sa zaštitnim nadzorom i posebne obveze uz zaštitni nadzor izrečene u prekršajnom postupku izvršavaju se prema zakonu koji uređuje izvršavanje uvjetne osude sa zaštitnim nadzorom izrečene u kaznenom postupku.

GLAVA IV.
PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Provedbeni propis

Članak 13.

Ministar nadležan za poslove pravosuđa će u roku od tri mjeseca od stupanja na snagu ovoga Zakona donijeti Pravilnik o određivanju ustanova i drugih pravnih osoba u kojima se izvršava rad za opće dobro i uvjetima izvršavanja rada iz članka 4. stavka 4. ovoga Zakona.

Stupanje na snagu

Članak 14.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u Narodnim novinama.

OBRAZLOŽENJE

Članak 1.

Određuje sadržaj i to izvršavanje prekršajnopравnih sankcija rada za opće dobro na slobodi i uvjetne osude sa zaštitnim nadzorom izrečenih punoljetnim osobama u prekršajnom postupku.

Članak 2.

Sukladno Zakonu o suzbijanju diskriminacije, propisana je zabrana diskriminacije po bilo kojoj osnovi.

Članak 3.

Prekršajnopравna sankcija rada za opće dobro na slobodi izvršava se u mjestu prebivališta, odnosno boravišta osuđenika. Izvršavanje se mora provoditi na najučinkovitiji način, pa je stoga propisano da je izvršavanje ove sankcije u nadležnosti prekršajnog suda prema mjestu prebivališta, odnosno boravišta osuđenika.

Radi izvršavanja prekršajnopравne sankcije rada za opće dobro na slobodi, propisuje se suradnja prekršajnog suda izvršenja s drugim tijelima, ustanovama i pravnim osobama.

Članak 3.

Propisuje uvjete koje mora ispunjavati sudska odluka da bi se izrečena sankcija mogla izvršavati, tj. rješenje kojim je neplaćena novčana kazna zamijenjena radom za opće dobro mora biti pravomoćna i izvršna nakon čega prekršajni sud izvršenja donosi nalog na temelju kojeg će osuđenik biti upućen na izvršavanje rada za opće dobro. Rad se uvijek izvršava u mjestu prebivališta odnosno uobičajenog boravišta osuđenika, koji ne snosi troškove izvršavanja rada, koji je besplatan.

Članak 4.

Uvjet za izvršavanje prekršajnopравne sankcije rada za opće dobro na slobodi je da je rješenje suda o zamjeni izrečene novčane kazne radom za opće dobro postalo pravomoćno i izvršno.

Rad za opće dobro osuđenik izvršava u mjestu svojeg prebivališta ili boravišta, a za obavljene rad ne prima naknadu budući da izvršavanjem toga rada «otplaćuje» izrečenu novčanu kaznu.

Kako se radi o izvršavanju prekršajnopравne sankcije, propisano je da osuđenik ne plaća pristojbe na podneske i druge službene radnje i odluke u svezi s izvršavanjem prekršajnopравne sankcije.

Pobliže određivanje ustanova i drugih pravnih osoba za izvršavanje rada za opće dobro i uvjeti u kojima će se rad obavljati utvrdit će se pravilnikom.

Članak 5.

Osuđenika na rad za opće dobro na izvršavanje rada za opće dobro upućuje prekršajni sud njegovog mjesta prebivališta (prekršajni sud izvršenja) naredbom o upućivanju, koja mora sadržavati naziv ustanove ili druge pravne osobe u kojoj će osuđenik sankciju izvršavati, datum započinjanja i završetak izvršavanja. Izvršavanje rada za opće dobro treba biti na način kojim se ne remete druge obveze osuđenika ili obveze iz radnog odnosa. Naredbu o upućivanju prekršajni sud izvršenja dostavit će i ustanovi ili drugoj pravnoj osobi, koja će u slučaju nemogućnosti osiguravanja uvjeta za izvršavanje rada za opće dobro o tome žurno izvijestiti prekršajni sud izvršenja radi određivanja druge pravne osobe u kojoj će se rad za opće dobro izvršavati.

Članak 6.

Raspored na rad ovisi o psiho-fizičkim sposobnostima osuđenika, te ga se osigurava od profesionalnog oboljenja i nesreće na poslu.

Za vrijeme izvršavanja prekršajnopravne sankcije rada za opće dobro, osuđeniku se jamči poštivanje ljudskog dostojanstva, temeljnih prava i sloboda te privatnosti, a zabranjuje diskriminaciju po bilo kojoj osnovi.

Članak 7. i 8.

Propisani su razlozi zbog kojih se rad za opće dobro može odgoditi ili prekinuti, te rokovi podnošenja molbe za odgodu ili prekid, rok u kojem se mora o molbi odlučiti, kao i rok za podnošenje žalbe i odluku u povodu žalbe. Rokovi trajanja odgode ili prekida izvršavanja rada za opće dobro primjereni su općoj svrsi prekršajnopravni sankcija.

Članak 9., 10. i 11.

Ustanove i druge pravne osobe u kojima se izvršava rad za opće dobro moraju obavijestiti prekršajni sud izvršenja o početku izvršavanja rada i izvršenom radu, kao i o zanemarivanju obveze rada, pa su propisana ponašanja koja predstavljaju zanemarivanje obveze rada.

U povodu obavijesti o zanemarivanju obveze rada, prekršajni sud izvršenja preispitat će izvršavanje rada za opće dobro te može odlučiti da zatvorenik nastavi izvršavati rad za opće dobro u istoj ili drugoj pravnoj osobi ili zamijeniti novčanu kaznu kaznom zatvora.

Prekršajni sud izvršenja vodi evidenciju izvršavanja rada za opće dobro, te se propisuje sadržaj evidencije.

Članak 12.

Propisuje se da se uvjetna osuda sa zaštitnim nadzorom i posebne obveze uz zaštitni nadzor izrečena u prekršajnom postupku punoljetnim osobama izvršava prema zakonu koji uređuje izvršavanje i uvjetne osude sa zaštitnim nadzorom izrečene u kaznenom postupku.

Članak 13.

Određivanje ustanove i drugih pravnih osoba u kojima se izvršava rad za opće dobro i uvjeti izvršavanja rada detaljnije će se propisati pravilnikom koji će biti donesen u roku od tri mjeseca od stupanja na snagu Zakona.